

Studerende jongeren willen meer Vlaanderen

Opinieonderzoek Doorbraak bij studenten

Doorbraak liet 1086 hogeschoolstudenten een anonieme schriftelijke enquête invullen. Het ging om 32% universiteitsstudenten en 68% studenten uit het hoger onderwijs in Vlaanderen (Brugge, Gent, Geel, Kortrijk en Leuven). De enquête werd uitgevoerd eind april en eerste helft van mei (51,9% vrouwen, 48,1% mannen), leeftijd 18-24 jaar.

Na drie algemene opinieonderzoeken (2004-2006) richtten we ons dit jaar specifiek op de studenten. Onze cijfers geven dus om evidente redenen enkel een beeld van wat er binnen die leeftijdscategorie (18-24 jaar) leeft. We durven enerzijds veronderstellen dat de gewapende lezer voldoende weet dat je omzichtig moet omspringen met interpretaties. Anderzijds hebben we her en der steekproeven gedaan om te vergelijken met ander onderzoek. De resultaten van dit detailonderzoek publiceren we later. Hier beperken we ons tot de grote lijnen.*

Poppoll

Zoals bij vorige grote, algemene bevragingen stelden we ook nu vier vragen in verband met de populariteit van de politici (Voor welke Vlaamse politicus hebt u de meeste sympathie, voor wie nog? Voor wie het minst, en wie komt hier op de tweede plaats?)

Eind april en begin mei 2008 was de populariteit van Verhofstadt volgens ons onderzoek bij de studenten opmerkelijk hoog. De enorme voorsprong van Leterme in 2006 (18,9% vermeldingen versus amper nog 6,3% voor Verhofstadt) is omgeslagen in een achterstand.

Guy Verhofstadt staat voor 21,2% op nummer één, voor nog eens 8,3% op nummer twee. Na hem volgen Yves Leterme (17,8% en 7%), Jean-Marie Dedecker (7,6% en 6,8%), Johan Vande Lanotte (5,1% en 3,1%). Op vrij grote afstand al volgen dan Karel De Gucht (3% en 3%), Freya Van den Bossche (2,4% en 3,3%), Bart De Wever (2,2% en 2,9%), Jean-Luc Dehaene (2,9% en 2,3%), Filip Dewinter (2,7% en 1,2%), Steve Stevaert (2,2% en 1,7%), Bert Anciaux (1,7% en 1,6%), Inge Vervotte (1,2% en 1,8%), Vincent Van Quickenborne (1,2% en 1,4%), Frank Vandenbroucke (0,6% en 1,7%), Kris Peeters (0,6% en 1,6%), Caroline Gennez (0,8% en 1,3%).

Absoluut koploper in de categorie 'minst sympathiek' is opnieuw Filip Dewinter (33,6% en 9,3%), maar ook Yves Leterme (10,9% en 5,1%), Jean-Marie Dedecker (6,4% en 9,3%) liggen bij nogal wat mensen in het onderste schuifje. Guy Verhofstadt volgt hier al behoorlijk wat lager (4,3% en 1,4%). Slechte scores zijn er ook voor Frank Vanhecke (2,6% en 5,8%), Mieke Vogels (2,7% en 2,6%). In de toptien van de afgewezenen voorts nog Pieter De Crem (2,6%), Bert Anciaux (2%), Freya Van den Bossche (1,9%), Bart De Wever (1,4%).

Dat Dewinter bij veel mensen absoluut op weinig sympathie kan rekenen bleek ook al in 2004 (23,6%), 2005 (31,5%) en 2006 (27,2%).

Kiesintenties

Indien er vandaag (eind april, begin mei - red.) federale verkiezingen zouden zijn, zouden de door ons bevroegde jongeren als volgt stemmen:

	Peiling 2008	Peiling 2006	Peiling 2006 studenten (n192)
CD&V-NVA	27,1	28,2	20,8
Open VLD (-Vivant)	21	19,2	14,1
Sp.a - Vlaams Progressieven	18,8	20,6	24
Lijst Dedecker	11,7		
Vlaams Belang - VLOTT	8,2	18	9,9
Groen!	7,9	12,8	14,6

De zwakke score van Vlaams Belang in onze studentenpeiling illustreert dat de partij het bij de studentenpopulatie absoluut niet goed doet. Maar de tabel leert dat ook in onze vorige peiling de score bij de studerende jeugd veel lager was (9,9%) dan in alle leeftijdsgroepen samen (18%). Wel was de vorige peiling "face-to-face", deze nu anoniem op vragenlijst. Algemeen wordt aangenomen dat in het eerste geval nogal wat mensen terughoudend zijn over hun stemgedrag.

Die restrictie geldt allicht minder voor kiezers van Groen! en sp.a. Die partijen scoren veel hoger bij studenten dan bij de totale bevolking (zie tabel). Als bij een vergelijkbare leeftijdsgroep nu resp. 7,9% en 18,8% uit de bus komt, is dat geen al te best signaal voor Vogels en Gennez. Het progressieve vuur brandt alvast bij de jongeren iets minder fel?

Thermometer

We peilden ook naar de opinie over te verwachten verschuivingen in het partijbeeld. Dat bleek bij vorige bevragingen een behoorlijk accurate politieke thermometer. We gingen er - niet ten onrechte zo bleek achteraf bij verkiezingen - vanuit dat de gemiddelde Vlaming vrij goed aanvoelt wat de opinieverschuivingen zijn in zijn omgeving.

Met de vraag 'Indien er vandaag verkiezingen zouden zijn, welke politieke partij of kartel zou volgens u het meest winst of verlies boeken?' ontweken we het nog altijd wat troebele beeld over de eigen partijkeuze van de ondervraagde.

Dat zijn de verwachtingen van vandaag

	Winst	Verlies	Saldo
Lijst Dedecker	27,6	5,6	22
Open VLD	20,7	9	11,7
CD&V-NVA	19,9	37,3	-17,4
Sp.a-VlaamsProgressieven	13,7	11,6	1,9
Vlaams Belang - VLOTT	11	15,9	-4,9
Groen!	4,1	18	-13,9

Er hoeft niet aan getwijfeld dat de perceptie het gunstigst is voor LDD en positief voor Open VLD, behoorlijk negatief voor Vlaams Belang, maar ook absoluut niet goed voor het Kartel en voor Groen!

In de peiling van 2006 lagen die cijfers helemaal anders. Grote winst werd toen verwacht (net voor de moorden in Antwerpen) voor Vlaams Belang en voor het kartel. De gemeenteraadsverkiezingen hebben dat overigens netjes bevestigd.

Communautaire thema's

Een zeer ruime meerderheid van de studerende jeugd (54,6%) is geen vragende partij om ook voor Franstalige politici te mogen stemmen (federale kieskring). Slechts 28,6% vindt dat wel een goed idee en 16,8% heeft hierover geen mening.

Maar het samenvallen van regionale en federale verkiezingen vindt 41,5% wél een goed idee, tegenover 28,5% tegenstanders en 29,3% geen mening.

De leeuwenvlaggen op sportmanifestaties vindt een duidelijke meerderheid best sympathiek (40,8%), tegenover 21,1% tegenstanders en 38,1% neutraal of zonder mening. Die gegevens bevestigen eerder onderzoek.

Dat Vlaanderen onafhankelijk moet worden vindt 16,8%, terwijl 52,8% daar helemaal geen voorstander van is.

Op de vraag of de jongeren zich eerder Belg of eerder Vlaming voelen antwoordde de grootste groep 'meer Vlaming dan Belg' (39,1%). 'In dezelfde mate Vlaming als Belg', antwoordde 29,1%. Een op tien voelt zich 'Meer Belg dan Vlaming' (11,5%), een iets kleinere groep nog 'Alleen Vlaming' (8,7%) of 'Alleen Belg' (7,6%). De rest (4,1%) had hierover geen mening.

De meeste jongeren vinden dat Vlaanderen de meeste bevoegdheden moet hebben (38,6%). Een kleinere groep (29,3%) vindt dat die op Belgisch of federaal niveau moeten liggen. Beide evenveel vindt 22% van de ondervraagden (8,5% geen mening).

Brussel

Een ruime meerderheid van 49,5% vindt dat Vlaanderen niet zonder Brussel kan (slechts 16,2% vindt van wel). Toch voelt een meerderheid zich in Brussel niet thuis (48,5% niet, 18,3% wel). Brussel moet wel de hoofdstad van Vlaanderen blijven, zegt 38,5% (versus 18,1% niet akkoord).

Een kleine meerderheid wil de taalfaciliteiten behouden (33,1%) versus 24,1% niet.

Dat BHV moet worden gesplitst, is ook iets waar de studenten voorstander van zijn (42,1% wel, 9,3% niet).

Wallonië en Europa

De belangstelling voor de Waalse politiek is erg laag. Viermaal meer jongeren (50,3%) zeggen niet geïnteresseerd te zijn, slechts één op zes (17,5%) heeft die belangstelling wel. (neutraal en geen mening: 32,3%)

De belangstelling voor Europa is groter. Een op drie van de

jonge studerende (31,4%) heeft belangstelling voor de Europese politiek. Iets minder jongeren (25,2%) zegt resoluut er geen belangstelling voor te hebben en nog groter is de groep zonder mening (43,4%).

Antwoord in %	Ja	Neen	Neutraal of geen mening
België heeft een koning nodig	20,5	47,5	32,1
De geldstroom naar Wallonië mag behouden blijven	12,3	55,0	32,7
De criminaliteit in België wordt goed bestreden	19,4	41,3	39,4
België besteedt voldoende aandacht aan het milieu	20,7	35,5	43,8
Allochtonen passen zich voldoende aan onze gewoonten aan	11,1	49,4	39,5
De leeuwenvlaggen op sportmanifestaties zijn sympathiek	40,8	21,1	38,1
Vlaanderen moet onafhankelijk worden	16,8	52,8	30,4
Vlaanderen kan zonder Brussel	16,2	49,5	34,3
In Brussel voel ik mij thuis	18,3	48,5	33,2
Brussel moet de hoofdstad van Vlaanderen blijven	38,5	18,1	43,4
BHV moet worden gesplitst	42,1	9,3	48,7
Ik heb interesse voor de Waalse politiek	17,5	50,3	32,3
Ik heb interesse voor de Europese politiek	31,4	25,2	43,4

De meestgelezen krant is Metro (41,4%), gevolgd door Het Laatste Nieuws (36,5%), Het Nieuwsblad (32,1%), De Standaard (23,4%), De Morgen (17,9%). Slechts 30% van de ondervraagde studenten informeert zich ook via tijdschriften over de politiek: Knack is koploper (62,8%), gevolgd door Humo (42,2%) en op wel heel grote afstand door Dag Allemaal (4,3%), Trends (4,3%) en P-Magazine (3,7%).

* Alle cijfermateriaal en uitgebreidere analyse worden binnenkort geplaatst op de webstek www.doorbraak.org. Daar vindt de belangstellende lezer overigens alles over het opinieonderzoek van 2004, 2005 en 2006.

Onafhankelijkheid in een cijferstorm

Het regent tegenstrijdige cijfers over de mening van Vlamingen over onafhankelijkheid. Afgerond: de helft voor, volgens Het Laatste Nieuws; amper 10% volgens Marc Swyngedouw (KU Leuven).

Als telefonische peilingen, zoals die van HLN, gebeuren op een moment van communautaire hoogspanning, lijkt het vrij logisch dat de thermometer dan koorts aangeeft. Koorts die zakt in tijden van communautaire luwte.

Maar ook de professoren Swyngedouw en Billiet hebben geen perfecte methodiek. Zo stellen ze - met welk bewijs? - dat Vlamingen meer bevoegdheden willen 'omdat ze de politieke klasse volgen'. (DS, 14 juni, analyse Reynebeau) Een belediging voor de doorsnee Vlaming. Is hun 'vraagverwoording' zo perfect? Wat doen zij met 'weigeringen' tot deelname? Hoe wetenschappelijk is Billiets these dat er 'evenveel overtuigde belgicisten als dito Vlaamsgezinden' zouden zijn. Dat blijkt dan alvast niet bij verkiezingen...

Onze resultaten (viermaal op rij ca. 20%) kunnen er moeilijk van verdacht worden een 'opgeklopte' aanhang voor het separatisme te laten zien. Ze waren anoniem, face-to-face maar ook schriftelijk). Geen Vlaamsgezinde die om die 20% moet malen. Als er maar het besef is dat er nog werk aan de winkel is.

JvDC